

A Facebook megnézte a Társadalmi dilemmát és nincs oda érte

A közösségi óriás kicsit felhúzta magát a Netflix nemrégiben bemutatott filmjén, amelyben technológiai cégek egykori munkatársai mesélik el, mi és hogy zajl(ik)ott a falak mögött.

A Netflix szeptember elején mutatta be Társadalmi dilemma (The Social Dilemma) című saját gyártású dokumentumfilmjét, amely a világunkat mára teljesen uraló és befolyásoló nagy technológiai cégek működésébe igyekszik beelátni. Ezt a film egy sor egykori magas rangban dolgozó fejlesztő, vezető beosztású szakember megszólaltatásával próbálja hitelesen bemutatni. Megszólalnak többek között a Twitter, a Facebook, a Google és Pinterest egykori munkatársai.

Néhány perc után eljutunk a ma már közhelyként emlegetett mondathoz: ha valami ingyen van, akkor ott te magad vagy az áru. Azaz a pénz nélkül igénybe vehető levelezésért, kommunikációért, közösségi médiáért a felhasználóknak a saját adataikkal kell fizetni, hogy abból aztán a cégek megfelelő algoritmusok bevetésével vonzó hirdetési felületeket tudjanak ajánlani reklámozó partnereiknek. A film sorra veszi a nagy techcégek jelentette legfontosabb problémaköröket. Ilyen a felhasználók manipulálása, a minden részletre kiterjedő adatgyűjtés, vagy éppen a minél több interakcióra, figyelemre ösztönző megoldások erőltetése.

Nem is így van!

Úgy tűnik, a máris nagy érdeklődést kiváltó filmet a Facebooknál is megnézték, ugyanis múlt hét pénteken egy terjedelmes bejegyzést szántak arra, hogy „ízekre szedjék” az alkotók által elkövetett hibákat. Nyilván senkit nem ér meglepetésként, hogy a közösségi oktopusz finoman szólva sincs oda a látottaktól. A cég szóhasználatával élve a film „a tartalmat a szenzációhajászat alá rejti”.

Lózungok mellett azért konkrét kritikai észrevételeket és cáfolatokat is találunk a bejegyzésben. A Facebook például felrója az egyoldalúságot, mivel a narratívától eltérő álláspont nem jelenik meg, mint ahogy az érintett cégeknél jelenleg dolgozó embereket sem ültettek a kamera elé. (Más kérdés persze, hogy mennyire lehet készpénznek venni egy olyan megnyilatkozást, ahol a nyilatkozó anyagi függésben van egy ilyen vállalattól.)

A Facebooknál azt is nagyon fájlalják, hogy a rendezés nem vesz tudomást azokról az erőfeszítésekről sem, amelyeket ezek a technológiai cégek önmaguktól már megtettek azért, hogy a felmerült problémákat kezeljék, enyhítsék. Ilyenekre valóban volt példa a múltban, de nem biztos, hogy nagyon jól jött volna ki a közösségi hálózat ezek emlegetéséből, hiszen a Facebook újra és újra bizonyítja alkalmatlanságát például az álhírek és egyéb káros tartalmak terjedésének megfékezésében.

A minél nagyobb figyelem elérése szintén teljesen értelmezhetetlen vád a cég szerint. Ennek alátámasztására a hírfolyam működésében két éve bevezetett változást hozzák fel, amikor is a gagyi kattintásvadász videók, macskás képek helyett a „tartalmas anyagok” felé igyekeztek eltolni a rendszert. (Egyébként a hálózat 2004-ben indult, tehát 14 év működés után sikerült idáig eljutni.)

Változásra kényszerítve

Nem elvitatva a Facebook egyes kritikáinak jogoságát, érdemes azt is megemlíteni, hogy a korábbi évek működéséből fakadó problémákat nem feltét-

lenül önszántukból próbálják most a technológiai cégek jól-rosszul kezelni. A változás ugyanis ma már (némi túlzással) az életbenmaradásuk alapfeltétele lehet.

A politikai szereplők az elmúlt időszakban realizáltak, hogy a hatalmasra duzzadt technológiai óriásokat már nagyon nehéz kordában tartani. A Szövetségi Kereskedelmi Bizottságnak (Federal Trade Commission, FTC) például bő egy éve sikerült nagy nehezen egy rekord összegű bírságot a Facebook nyakába varrni a Cambridge Analytica-botrány miatt, ám az 5 milliárd dolláros csekket így is kvázi a farzsebéből fizette ki a cég, azaz alapvető üzleti gyakorlatára vajmi kevés ráhatással volt.

Az álhírek és más, káros tartalmak látszólag zavartalan terjesztése, a versenytársakkal szembeni

nem feltétlenül szabályszerű fellépések mind oda mutatnak, hogy valamit már tenni kell ezekkel a cégekkel. Nem véletlenül tartották meg idén nyáron az évtized meghallgatásának titulált kongresszusi összejövetelt, ahol a négy legnagyobb techvállalat első emberét próbálták kérdésekkel sarokba szorítani az amerikai honatyák. Bár ez a produkció bővelkedett humoros elemekben is, az jól mutatja a téma komolyságát, hogy az Egyesült Államokban akár már megindulhat egy olyan kormányzati kezdeményezésű per, amely elméletileg akár a Facebook erőszakos feldarabolásával is végződhet.

Forrás: <https://bitport.hu/a-facebook-megnezte-a-tarsadalmi-dilemmat-es-nincs-oda-erte>

Válogatta: Fonyó Istvánné